

Årsrapport 2011

Vedrørende finanslovskonto § 20.89.15

Indholdsfortegnelse

1. Beretning	3
1.1 Præsentation af virksomheden.....	3
1.2 Årets faglige resultater.....	4
1.3 Årets økonomiske resultat.....	5
Tabel 1: Økonomiske hoved- og nøgletal	5
1.4 Opgaver og ressourcer.....	6
1.4.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt.....	6
Tabel 2. Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver	6
1.4.2 Redegørelse for reservation	6
Tabel 3. Reservationer, hovedkonto 20.89.15	6
1.5 Forventningerne til kommende år.....	7
2. Målrapportering	8
2.1 Målrapportering 1 del: Skematisk oversigt	8
Tabel 4: Årets resultatopfyldelse.....	8
2.2 Målrapportering 2. del: Uddybende analyser og vurderinger.....	11
Kobling af antimobbestrategi med værdiregelsæt	11
Børnemiljø og kobling af børnemiljø til pædagogiske læreplaner	12
3. Regnskab.....	13
3.1 Anvendt regnskabspraksis.....	13
3.2 Resultatopgørelse.....	13
Tabel 5. Resultatopgørelse for DCUM	13
Tabel 6: Resultatdisponering (mio. kr.).....	14
3.3 Balancen.....	14
Tabel 7: Balance for DCUM.....	14
3.4 Egenkapitalforklaring.....	15
Tabel 8. Egenkapitalforklaring.....	15
3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året.....	16
3.5.1 Opfølgning på låneramme.....	16
Tabel 9: Udnyttelse låneramme	16
3.6 Opfølgning på lønsumsloft.....	16
Tabel 10: Opfølgning på lønsumsloft.....	16
3.7 Bevillingsregnskabet.....	16
Tabel 11: Bevillingsregnskab (§20.89.15).....	16
4. Påtegning	17
Årsrapporten omfatter:	17
Påtegning	17
Påtegning:	17
5. Bilag til regnskabet	18
5.1 Noter til balancen	18
Note 1: Immaterielle anlægsaktiver (i 1.000 kr.)	18
Note 2: Materielle anlægsaktiver (i 1000 kr.).....	18
5.2 Indtægtsdækket virksomhed.....	18
5.3 Tilskudsfinansierede aktiviteter	19

1. Beretning

1.1 Præsentation af virksomheden

Undervisningsmiljøloven giver alle elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning ret til et godt undervisningsmiljø. På samme måde giver Dagtilbudsloven alle børn i dagtilbud ret til et godt børnemiljø. Et godt miljø er for såvel uddannelsessteder som dagtilbud kendetegnet ved at være sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt og ved at fremme sundhed, trivsel, udvikling og læring.

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, er en del af Undervisningsministeriet. DCUM er et uafhængigt, statsligt center, der arbejder for at sikre et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud.

DCUM blev etableret i april 2002 på baggrund af Undervisningsmiljøloven fra 2001. Med Børnemiljøloven i 2006 fik DCUM udvidet sit kompetenceområde til også at omfatte børnemiljø. Børnemiljølovens krav og bestemmelser blev i 2007 indskrevet i Dagtilbudsloven.

Målgruppen for DCUM's aktiviteter er børn i dagtilbud, elever, studerende, forældre, myndigheder samt ansatte i dagtilbud og på uddannelsessteder. DCUM prioriterer i sin opgaveløsning samarbejde og dialog med målgrupperne.

Mission

DCUM skal medvirke til at udvikle og sikre et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud.

Vision

DCUM vil være den bedst kendte og kvalificerede aktør på både undervisningsmiljøområdet og børnemiljøområdet.

DCUM skal være det oplagte sted at henvende sig for hjælp til en optimering af undervisningsmiljøet og børnemiljøet i Danmark.

DCUM vil formidle dybdegående, handlingsorienteret viden suppleret af praktikererfaringer. DCUM vil tilbyde værktøjer og metoder, der kan kvalificere dagtilbuddenes og uddannelsesstedernes indsatser for at fremme et godt miljø for deres primære målgrupper (børn, elever og studerende), og som understøtter uddannelsesstedernes arbejde med de lovpligtige undervisningsmiljøvurderinger.

DCUM vil arbejde for, at begreberne "Et godt undervisningsmiljø" og "Et godt børnemiljø" har en tydelig værdi og et reelt og inspirerende indhold.

Opgaver

For at understøtte missionen og angive konkrete veje til opfyldelse af visionen har DCUM udarbejdet fire styringsmål, der samlet set repræsenterer DCUM's opgaver ud fra de lovfæstede krav for centrets virke:

1. Centret vil yde rådgivning og vejledning om børnemiljø og undervisningsmiljø af en kvalitet, så centret altid er det oplagte sted at henvende sig for hjælp til en optimering af børnemiljø i dagtilbud og undervisningsmiljø på uddannelsessteder.
2. Centret skal opbygge og formidle dybdegående, handlingsorienteret viden om regler og praksis af betydning for et godt børnemiljø i dagtilbud og et godt undervisningsmiljø på uddannelsessteder.
3. Centret vil understøtte arbejdet med undervisningsmiljøet og den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering på uddannelsessteder og med børnemiljøet i dagtilbud ved at tilbyde værktøjer og metoder, der kan kvalificere deres indsats for at fremme et godt miljø for deres primære målgrupper (børn, elever og studerende).
4. Centret vil være et forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø i Danmark. Centret vil til det formål anvende netværk som strategisk værktøj samt yde en målrettet, relevant og fagligt kvalificeret kommunikationsindsats i forhold til brugere, samarbejdspartner og presse.

Den konkrete udmøntning af ovenstående mål afspejler en prioritering af aktiviteter og indsatsområder i forhold til centrets forskellige målgrupper. Opfyldelse og vægtning af de fire styringsmål for centrets virke skal - for at give et fyldestgørende og dækkende billede - derfor ses over en årrække. For yderligere konkretisering henvises til DCUM's årlige resultatkontrakt med Undervisningsministeriet.

Hovedkonto

208915

Dansk Center for Undervisningsmiljø

Driftsbevilling

1.2 Årets faglige resultater

DCUM's resultatkontrakt for 2011 har 18 resultatkrav fordelt på 4 mål:

1. Centret vil yde rådgivning og vejledning om børnemiljø og undervisningsmiljø af en kvalitet, så centret altid er det oplagte sted at henvende sig for hjælp til en optimering af børnemiljø i dagtilbud og undervisningsmiljø på uddannelsessteder. Et resultatkrav.
2. Centret skal opbygge og formidle dybdegående, handlingsorienteret viden om regler og praksis af betydning for et godt børnemiljø i dagtilbud og et godt undervisningsmiljø på uddannelsessteder. Ti resultatkrav.
3. Centret vil understøtte arbejdet med undervisningsmiljøet og den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering på uddannelsessteder og med børnemiljøet i dagtilbud ved at tilbyde værktøjer og metoder, der kan kvalificere deres indsats for at fremme et godt miljø for deres primære målgrupper (børn, elever og studerende). Fire resultatkrav.
4. Centret vil være et forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø i Danmark. Centret vil til det formål anvende netværk som strategisk værktøj samt yde en målrettet, relevant og fagligt kvalificeret kommunikationsindsats i forhold til brugere, samarbejdspartner og presse. Fire resultatkrav.

Den konkrete udmøntning af ovenstående mål afspejler en prioritering af aktiviteter og indsatsområder i forhold til centrets forskellige målgrupper. Opfyldelse og vægtning af de fire styringsmål for centrets virke skal - for at give et fyldestgørende og dækkende billede - derfor ses over en årrække. For yderligere konkretisering henvises til DCUM's årlige resultatkontrakt med Undervisningsministeriet / Børne- og undervisningsministeriet.

Der henvises også til målrapporteringen side 8.

Bemærkninger til årets faglige resultater

1. Formål
2. Forventning

Ad Mål 1

1. Et resultatkrav af et under mål 1 er helt opfyldt. Resultatkravet understøtter grundlæggende processer, der igangsætter og implementerer et kvalitativt arbejde med henholdsvis undervisningsmiljø og børnemiljø. Centret understøtter en kvalificeret, brugerinddragende og helhedsorienteret indsats i arbejdet med børne- og undervisningsmiljøvurderingen i dagtilbud og på uddannelsessteder.
2. Resultatkravet udgør basale ydelser til brugerne.

Ad Mål 2

1. Fem ud af ti resultatkrav er helt opfyldt. Fem resultatkrav er ikke opfyldt. Resultatkravene har sigtet mod at indsamle viden og data og formidle viden om undervisningsmiljø og børnemiljø. Centret samler, systematiserer og formidler viden om regler og praksis af betydning for et godt børnemiljø og undervisningsmiljø.
2. Resultatkravene opfylder basale behov for kvalitativ og kvantitativ viden om undervisningsmiljø og børnemiljø.

Ad Mål 3

1. To af fire resultatkrav er opfyldt og to er delvis opfyldt / ændret. Centret yder rådgivning og vejledning i børnemiljø- og undervisningsmiljøspørgsmål. Målgruppen er elever, studerende, forældre, myndigheder samt ansatte i dagtilbud, fritidshjem og på uddannelsessteder.
2. Målet opfylder basale krav og forventninger til centrets ydelser.

Ad Mål 4

1. Alle fire resultatkrav er opfyldt. Målet omfatter basale og nødvendige krav til DCUM om at understøtte en brugerinddragende og helhedsorienteret indsats i arbejdet med undervisnings- og børnemiljøvurderingen. Centret er forum for dialog og udvikling af et godt børnemiljø og undervisningsmiljø i Danmark.
2. Målet giver DCUM mulighed for at påvirke interessen for og viden om undervisningsmiljø og børnemiljø.

1.3 Årets økonomiske resultat

Tabel 1: Økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal			
(mio.kr. i årets priser)	2009	2010	2011
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-10,083	-8,352	-7,878
- Heraf indtægtsført bevilling	-9,140	-8,300	-7,805
- Heraf eksterne indtægter	-0,943	-0,052	-0,073
Ordinære driftsomkostninger	10,064	8,367	7,855
- Heraf løn	5,039	4,508	4,153
- Heraf afskrivninger	0,195	0,116	0,117
- Heraf øvrige omkostninger	4,830	3,743	3,586
Resultat af ordinær drift	-0,018	0,015	-0,023
Resultat før finansielle poster	-0,023	0,011	-0,026
Årets resultat	-0,001	0,027	-0,002
Balance			
Anlægsaktiver	0,647	0,589	0,473
Omsætningsaktiver	1,886	1,917	2,019
Samlet egenkapital	-0,528	-0,501	-0,503
Langfristet gæld	-0,570	-0,502	-0,386
Kortfristet gæld	-1,435	-1,504	-1,603
Lånerammen	-0,800	-1,000	-1,000
Træk på lånerammen (FF4+FF6)	-0,570	-0,502	-0,386
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen i pct.	71,3	50,2	38,6
Negativ udsvingsrate.	3,6	3,3	3,3
Overskudsgrad i pct.	0,0	-0,3	0,0
Bevillingsandel i pct.	90,6	99,4	99,1
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	10,1	9,8	9,3
Årsværkspris i 1.000 kr.	499	461	446
Lønomsætningsandel i pct.	49,98	54,00	52,7
Lønsumsloft i mio. kr.	4,500	4,600	4,600
Lønforbrug i mio. kr.	5,040	4,508	4,153

Årets resultat viser et overskud på kr.2.452,75. Dette er tilfredsstillende, idet resultatet afspejler de forventninger, der var forudsat i budgettet.

Udnyttelsesgraden af lånerammen er faldet i 2011, idet der ikke er lavet større investeringer i materielle anlægsaktiver.

Den negative udsvingsrate ligger et godt stykke fra den negative udsvingsgrænse. At overskudsgraden i periode 2009-2011 er nul eller tæt på nul viser, at DCUM udnytter bevillingen. Bevillingsandelen ligger i 2011 på 99,1%. Indtægter fra salg af materialer er steget fra 2010-2011, men er fortsat på et lavt niveau som følge af, at alle materialer kan downloades gratis fra DCUM's hjemmeside.

Lønomsætningsandelen, lønforbruget og årsværksprisen 2009-2011 har haft et meget lille udsving.

1.4 Opgaver og ressourcer

1.4.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Tabel 2. Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Opgaver (beløb i mio.kr.)	Indtægtsført Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets un- derskud
0: Hjælpfunktioner samt generel ledelse og administration	2,332	0,025	2,357	0,001
1: Centret understøtter en kvali- ficeret, brugerinddragende og helhedsorienteret indsats i ar- bejdet med undervisningsmil- jøvurderingen på uddannel- sessteder og med børnemiljø- vurderinger i dagtilbud	1,427	0,015	1,442	0,000
2: Centret samler, systematiserer og formidler viden om regler og praksis af betydning for et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø	1,576	0,017	1,593	0,000
3: Centret yder rådgivning og vej- ledning i spørgsmål, der ved- rører undervisningsmiljø og børnemiljø	1,519	0,016	1,535	0,000
Mål 4: Centret er forum for dialog om og udvikling af et godt under- visningsmiljø og et godt bør- nemiljø i Danmark	0,951	0,010	0,961	0,000
I alt	7,805	0,084	7,887	0,002

Omkostningerne til de enkelte mål er fordelt ud fra et skøn ud fra årsværksforbrug på det enkelte mål. Der er en passende balance mellem ressourceforbruget og vægtingen af DCUM's mål (opgaver). Der er foretaget afrunding.

1.4.2 Redegørelse for reservationer

Tabel 3. Reservationer, hovedkonto 20.89.15

Opgave (beløb i kr.)	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Reservation ultimo	Forventet afslutning
REBUS – afsat 1.000 mio.kr. årligt i årene 2010-2012, manglende for- brug i 2010-2011, som skal bruges ifm. afslutning af projektet i 2012 (Mål 2.10 i Resultatkrav)	2011	0	0	195.141,52	2012

1.5 Forventningerne til kommende år

I perioden 2012 - 2014 vil DCUM:

- besvare henvendelser fra centrets brugere og yde rådgivning om spørgsmål, der vedrører undervisningsmiljø og børnemiljø samt om undervisningsmiljøvurderinger, UMV'er
- understøtte UMV-processen bl.a. gennem nyudvikling og kvalificering af procesværktøjer
- fortsat prioritere udvikling og opdatering af www.dcum.dk, som den centrale formidlingskanal på områderne undervisningsmiljø og børnemiljø
- løbende kvalificere og justere centrets publikationer
- årligt offentliggøre resultater fra DCUM's elektroniske spørgeskemasystemer, Termometeret og Børnemiljøtermometeret. Tallene skal dokumentere vilkår og forhold i undervisningsmiljøet og i børnemiljøet, som de opleves af eleverne/de studerende og børnene selv
- iværksætte kvantitative og kvalitative undersøgelser af faktorer af væsentlig betydning for undervisningsmiljøet og børnemiljøet i Danmark med henblik på at dokumentere de faktiske forhold samt afdække behov for nye tiltag
- udvikle og formidle metoder til særlige indsatser for at fremme det psykiske, det fysiske og det æstetiske undervisningsmiljø og børnemiljø
- inspirere og motivere til vidensdeling om tiltag og processer til udvikling af gode undervisningsmiljøer og børnemiljøer bl.a. gennem formidling af gode eksempler
- afholde og deltage i konferencer, netværksmøder, følge- og baggrundsgrupper og seminarer om temaer med relevans for DCUM's to genstandsfelter

Derudover vil DCUM initiere og gennemføre projekter med fokus på centrale elementer i undervisningsmiljøet og i børnemiljøet inden for såvel de psykiske som fysiske og æstetiske delfaktorer. Projekter skal tilvejebringe ny viden og kunne danne afsæt for udviklingen af nye metoder og værktøjer til fremme af et godt undervisningsmiljø på uddannelsessteder og et godt børnemiljø i dagtilbud. DCUM indgår i samarbejde med relevante aktører og søger eksterne midler til udvalgte projekter, når centret vurderer, at det er muligt og, at det kan medvirke til at optimere de konkrete projekters kvalitet og gennemslagskraft.

DCUM deltager i 2010 - 2012 - sammen med Oslo Kommune og Göteborg Kommune - i REBUS, der er et EU støttet projekt. Projektet skal udvikle metoder til inddragelse af børn og unge i arbejdet med særligt fokus på det fysiske og æstetiske miljø i skolen og børnehaven, med henblik på at opnå øget trivsel.

2. Målrapporing

2.1 Målrapporing 1 del: Skematisk oversigt

Tabel 4: Årets resultatopfyldelse

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af Målopfyldelse
Mål 1: Centret understøtter en kvalificeret, brugerinddragende og helhedsorienteret indsats i arbejdet med undervisningsmiljøvurderingen på uddannelsessteder og med børnemiljøvurderinger i dagtilbud			
1.1 www.dcum.dk opnår 5 netkroner i Bedst på Nettet		www.dcum.dk er tilpasset Digitaliseringsstyrelsens krav i den årlige måling af kvaliteten af den offentlige, digitale betjening af borgere og virksomheder.	Helt opfyldt

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
Mål 2: Centret samler, systematiserer og formidler viden om regler og praksis af betydning for et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø			
2.1 DCUM vil udarbejde artikel og/eller guidelines på baggrund af den viden, som opbygges gennem projekter involvering i en specialskoles flytning til og ombygningsproces i nyere og større lokaler		Kravet blev omdefineret og indgår i stedet i relevant omfang i den igangsatte revision af Termometeret	Ikke opfyldt
2.2 DCUM vil udvide funktionaliteten på de elektroniske danmarkskort, Børnemiljøkortet og Undervisningsmiljøkortet. Således skal man kunne indberette og synliggøre særlige undervisnings- eller børnemiljøindsatser på både det psykiske, det æstetiske og det fysiske område. UM-kortet skal desuden kunne håndtere indberetninger af UVM og som noget nyt værdiregelsæt. De nye funktioner kan tilgås fra www.bm-kort.dk og www.um-kort.dk		Kravet blev omdefineret og indgår i stedet i relevant omfang i den igangsatte revision af Termometeret	Ikke opfyldt
2.3 DCUM lancerer to foldere, der præsenterer de elektroniske danmarkskort med de nye muligheder, kan hentes på dcum.dk og bestilles i centrets netbutik		Der er udarbejdet én folder om UM-kort og BM-kort er nedlagt grundet afskaffelsen af kravet om udarbejdelse af børnemiljøvurdering, BMV	Helt opfyldt
2.4 Evaluering viser at 70 % af deltagerne på DCUM's kommunenetværksmøder vil anbefale deres skoler og dagtilbud at benytte de elektroniske danmarkskorts nye muligheder for videndeling		Udgået	Ikke opfyldt
2.5 Antallet af indberetninger til de elektroniske danmarkskort er som følge af udvidet funktionalitet og markedsføringsindsatsen i den forbindelse øget med minimum 50 %		Udgået	Ikke opfyldt
2.6 Lancering af to mindre publikationer baseret på erfaringer og viden fra praksis i to udvalgte børnehaver og på to skoler kan hentes på dcum.dk		Omdefineret til i stedet at være 9 faglige artikler	Helt opfyldt

2.7 Data fra DCUM's elektroniske kortlægnings-systemer, Termometeret og Børnemiljøtermometeret er offentliggjort på www.dcum.dk og er brugt som afsæt og perspektiv i den offentlige debat. For at sikre, at Undervisningsministeriet hhv. Socialministeriet orienteres rettidigt ved offentliggørelser, fremsender DCUM elektronisk til Undervisningsministeriets hhv. Socialministeriets departementer senest tre dage inden den forventede offentliggørelse det materiale, der ligger til grund for offentliggørelse	Bidrog til i pressen at sætte lys på væsentlige elementer af betydning for undervisningsmiljø og børnemiljø	Helt opfyldt
2.8 DCUM gennemfører en panelundersøgelse målrettet det pædagogiske personale i 201 børnehaver repræsentativt udvalgt af DPU med henblik på belysning af hvordan og i hvilken grad, der foregår mobning blandt børnehaverbørn	Omdefinert til at være en forundersøgelse med indhøstede erfaringer	Helt opfyldt
2.9 DCUM gennemfører en panelundersøgelse målrettet minimum 1000 elever fra tilfældigt udvalgte skoler/uddannelsessteder med henblik på belysning af "blinde pletter" i undervisningsmiljøet	Udgået	Ikke opfyldt
2.10 DCUM indgår som dansk partner i 2010, 2011 og 2012 i det EU-støttede projekt REBUS. DCUM driver i den forbindelse 4 pilotprojekter i hhv. 2 børnehaver og på 2 skoler og er desuden projektets kommunikationsansvarlige part	REBUS-projektet forløber planmæssigt	Helt opfyldt

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af mål-opfyldelse
Mål 3 Centret yder rådgivning og vejledning i spørgsmål, der vedrører undervisningsmiljø og børnemiljø			
3.1 DCUM udarbejder anbefalinger og guidelines som resultat af deltagelse i følgegruppe på AUC tilknyttet et konkret projekt om tilrettelæggelse af proces for UMV-arbejdet. Materialet kan downloades på dcum.dk	I dialog med målgruppen blev dette ændret til et netværk, der udveksler erfaringer institutionerne imellem. I 2012 og 2013 indgår arbejdet med UMV-processen i centrets revision og udvikling af fx Termometeret og Den gode UMV-proces	Delvis opfyldt	
3.2 For at understøtte dagplejepædagogernes arbejde for det gode børnemiljø i dagplejehjem vil DCUM lancere to procesværktøjer målrettet dagplejen på dcum.dk og formidle disse gennem DCUM's kommunenetværk	DCUM har udgivet hæftet Børnemiljø og læreplaner og skrevet to faglige artikler Se uddybning under Målrapportering 2.2	Helt opfyldt	
3.3 DCUM vil i 2011 målrette et projekt (i lighed med metodehåndbogen "Er du med mod mobning?") til dagtilbudsområdet. Praksismaterialet vil bestå af minimum 20 færdige og letforståelige "opskrifter", om metoderne vil kunne hentes på dcum.dk og evt. bestilles i bogform i centrets netbutik	Praksishåndbogen er på vej. Materialet er indsamlet og delvis redigeret. Færdiggørelse af bogen og udgivelse sker i 2012 Se uddybning under Målrapportering 2.2	Delvis opfyldt	
3.4 DCUM skal udforme støttemateriale, der har til formål at sikre den kobling mellem de obligatoriske antimobbestrategier og de nye værdiregelsæt, som bekendtgørelsen om fremme af god orden i folkeskolen lægger op til	I samarbejde med Undervisningsministeriet er opgaven løst og indgår som en del af ministeriets site om ordensbekendtgørelsen for folkeskolen. Se uddybning under Målrapportering 2.2	Helt opfyldt	

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
Mål 4: Centret er forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø i Danmark			
4.1 DCUM vil udarbejde og udsende informationsmateriale om Skolernes Trivselsdag til alle medlemmer af Det Nationale Samarbejde		Materiale er udsendt og møde afholdt med parterne forud for trivselsdagen.	Helt opfyldt
4.2 DCUM vil afdække et eventuelt behov for et netværk for dagtilbudsbyggeri – enten som selvstændigt netværk eller som en udvidelse af det eksisterende netværk for skolebyggeri, som DCUM har etableret og driver		Brugerundersøgelse i netværket medførte en udvidelse af netværksmålgruppen til at omfatte organisationer, firmaer og enkeltpersoner med fokus på såvel dagtilbud som skoler	Helt opfyldt
4.3 I overensstemmelse med centrets netværksstrategi vil DCUM indgå i faglige netværk i det omfang, det er ressourcemæssigt muligt og vurderes relevant og nyttigt for opfyldelsen af centrets fire styringsmål. DCUM vil således: planlægge og afholde: <ul style="list-style-type: none"> • årsmøde i DNS, marts 2011 • årsmøde i VIP-gruppen for grundskoleområdet, efterår 2011 • fem regionale møder for medlemmerne i DCUM's kommunenetværk på såvel børne- som undervisningsmiljøområdet • årsmøde i netværk for ungdomsuddannelser • årsmøde i netværk for skolebyggeri deltage i bl.a. følgende følge-, ekspert- eller projektgrupper: <ul style="list-style-type: none"> • Forskningsprojektet "Exbus", Danmarks Pædagogiske Universitet • Projekt "Fremme af mental sundhed blandt skolebørn i Danmark", Center for Forebyggelse • Børnerådets projekt vedr. oprettelse af et børnepanel deltage i følgende netværk: <ul style="list-style-type: none"> • Dansk Evalueringselskab 	DCUM bidrager med viden og indsamler viden i disse forskellige fora.	Helt opfyldt	
4.4 DCUM vil udarbejde en kommunikationsstrategi, der indlemmer den nuværende informationsstrategi + webstrategi og i højere grad sætter fokus på udfordringer og branding. Strategien skal offentliggøres på dcum.dk		Strategien strømliner og tydeliggør centrets kommunikationsmidler, indholdsmæssigt, strategisk og i forhold til den brede målgruppe, som DCUM har	Helt opfyldt

2.2 Målrapportering 2.del: Uddybende analyser og vurderinger

1. Punkt 3.4: Kobling af antimobbestrategi med værdiregelsæt
2. Punkt 3.2 & punkt 3.3: Børnemiljø og kobling af børnemiljø til pædagogiske læreplaner

Kobling af antimobbestrategi med værdiregelsæt

Med ændringen af folkeskoleloven i 2009 (lovbekendtgørelse nr. 593 af 24. juni 2009) blev det vedtaget, at skolebestyrelsen ud over skolens ordensregler også skal fastsætte et værdiregelsæt for skolen. Af § 52 fremgår det, hvilke regler der kan fastsættes for god orden i skolen, fx regler om flytning af elever og foranstaltninger skolen kan anvende til at regulere elevadfærd, der går imod skolens ordensregler.

I den såkaldte ordensbekendtgørelse fra 26. marts 2010 om fremme af god orden i folkeskolen fremgår det at: "Værdiregelsættet skal bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og være retningsgivende for god adfærd og give pejlemærker for, hvordan der opnås god trivsel på skolen samt et godt psykisk undervisningsmiljø med respektfulde relationer mellem skolens elever indbyrdes og mellem elever og ansatte. Værdiregelsættet skal herunder indeholde en overordnet antimobbestrategi." (stk. 2).

Et værdiregelsæt fungerer som en fælles platform for ansatte, elever og forældre. Værdiregelsættet skal give retning på en række refleksioner, handlinger og prioriteringer i skolen. Fordelene ved et værdiregelsæt er:

- at aktørerne i og omkring skolen har kendskab til skolens vision
- at aktørerne bliver bevidste om hvilke værdier, der skal være bærende i forhold til at nå visionen
- at aktørerne får grundlag for at handle i overensstemmelse med skolens værdisæt, så aktiviteterne bringer skolen tættere på visionen.

Et værdiregelsæt bliver således den enkelte skoles helt særlige profil, særkende og fundament.

DCUM har udarbejdet støttemateriale til skolerne. Støttematerialet består af en introduktion til arbejdet med værdiregelsæt samt en **skrivebar** skabelon, der kommer omkring alle kravene til et værdiregelsæt, herunder koblingen til ordensregler og antimobbestrategi. Det sidste omtales i materialet som en 'Trivsels- og antimobbestrategi' for at understrege betydningen af både det positive i at skabe trivsel og det konstruktive i at kunne håndtere mobning. Skabelonen indeholder også afsnit vedrørende konkret og handlingsanvisende omsætning af værdier og regler samt, hvordan alle har et ansvar og endelig, hvordan skolens ledelse vil sikre kendskab samt opfølgning.

Materialet "Værdiregelsæt – introduktion til skoler" og "Værdiregelsæt – en skabelon" kan hentes gratis på dcum.dk: <http://dcum.dk/undervisningsmiljoe/vaerdiregelsaet>. Materialet omtales også på hjemmesiden 'God orden i folkeskolen', som er en publikation fra Børne- og Undervisningsministeriet: <http://pub.uvm.dk/2012/godorden/index.html>.

DCUM har valgt at bibeholde [Skabelon til antimobbestrategi](#) som et selvstændigt materiale målrettet de skoler, der vil udarbejde en uddybet handlingsplan for arbejdet med at sikre trivsel og bekæmpe mobning på skolen. Denne skabelon henvender sig samtidig også til private og frie skoler, som ikke er omfattet af bekendtgørelsen om fremme af god orden i folkeskolen og dermed kravet om et værdiregelsæt.

Materialet er blevet afprøvet på flere skoler, og efterfølgende justeret i overensstemmelse med evalueringerne herfra. Endelig er arbejdsgruppen omkring webpublikationen God orden i folkeskolen blevet orienteret om materialet forud for offentliggørelse. Denne arbejdsgruppe har tilkendegivet sin opbakning til DCUM's støttemateriale.

Børnemiljø og kobling af børnemiljø til pædagogiske læreplaner

3.2: De planlagte procesværktøjer målrettet dagplejen er blevet afløst af andet, som også omhandler dagplejen og er rettet mod denne målgruppe. Det handler dels om en artikelserie, der beskriver et æstetikprojekt, hvor fokus er på samarbejdet mellem dagplejen og børnehaverne i et helt område. I samarbejdet er omdrejningspunktet æstetik, kreativitet, fællesskab og overgange. Dels om et omfattende inspirationshæfte "Børnemiljø og læreplaner – ideer til at skabe sammenhæng", der som titlen fortæller, giver eksempler på, hvordan praktikerne kan sammentænke børnemiljø og læreplaner. Sidstnævnte er et materiale, som har været meget efterspurgt siden lovændringen om sammentænkningen af børnemiljø og læreplaner blev en realitet. De forskellige eksempler i hæftet, der præsenterer en række forskellige måder at planlægge og gennemføre arbejdet på er indhentet i landets dagtilbud. Processen med udfærdigelsen af materialet har pga. praksiseksemplerne været tidskrævende. De valgte eksempler kan anvendes af alle typer af dagtilbud, men i materialet er der særlig et af eksemplerne, der vil være brugbart i dagplejen, da det netop er hentet fra et dagplejehjem.

Inspirationshæftet "Børnemiljø og læreplaner – ideer til at skabe sammenhæng" er udarbejdet på opfordring fra det daværende Socialministerium, der lige som vi oplevede en efterspørgsel på erfaringer, der kunne eksemplificere det gældende lovkrav. Artikelserien om æstetikprojektet i dagplejen er formidlet på dcum.dk og i nyhedsbreve, mens "Børnemiljø og læreplaner – ideer til at skabe sammenhæng" er sendt ud til samtlige dagtilbud og kommuner. Hæftet er ligeledes tilgængelig på dcum.dk.

3.3: Arbejdet er udskudt pga. prioriteringen af arbejdet med "Børnemiljø og læreplaner – ideer til at skabe sammenhæng", som er beskrevet under punkt 3.2. Det har samtidig været en mere omfattende proces end forventet at indhente metoder til håndbogen rundt i landets dagtilbud. Håndbogen vil med sit evigt aktuelle emne "social trivsel" blive et redskab, som dagtilbuddene kan bruge, når de skal følge op på deres arbejde med børnemiljøet og læreplanerne, så rækkefølgen af udgivelserne giver god mening.

3.Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

DCUM's regnskabspraksis følger retningslinjerne i regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 5. Resultatopgørelse for DCUM

Note	(mio. kr.)	2010	2011	Budget 2012
	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsført bevilling			
	Bevilling	-8,300	-8,000	-7,900
	Reserveret af indeværende års bevil-	0,000	0,195	
	linger			
	Anvendt af tidligere års bevilling	0,000	0,000	-0,195
	Indtægtsført bevilling i alt	-8,300	-7,805	-8,095
	Salg af vare og tjenesteydelser	-0,052	-0,073	-0,600
	Ordinære driftsindtægter i alt	-8,352	-7,878	-8,695
	Ordinære driftsomkostninger			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje	0,108	0,099	0,100
	Forbrugsomkostninger i alt	0,108	0,099	0,100
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	4,560	4,198	
	Pension	0,731	0,654	
	Lønrefusion	-0,783	-0,699	
	Andre personaleomkostninger	0,000	0,000	
	Personaleomkostninger i alt	4,508	4,153	4,800
	Andre ordinære driftsomkostninger	3,635	3,487	3,645
	Af- og nedskrivninger	0,116	0,117	0,120
	Ordinære driftsomkostninger i alt	8,367	7,855	8,665
	Resultat af ordinær drift	0,015	-0,023	-0,030
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-0,004	-0,003	0,000
	Andre driftsomkostninger	0,000	0,000	0,000
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-0,002	-0,008	0,000
	Finansielle omkostninger	0,032	0,031	0,030
	Ekstraordinær poster			
	Ekstraordinære indtægter	-0,014	0,000	0,000
	Arets resultat	0,027	-0,002	0,000

Arets resultat viser et mindre overskud på kr. 2.452,75. Der er foretaget afrunding.
 Kilde: SKS

Tabel 6: Resultatdisponering(mio. kr.)

Disponeret til bortfald	0,000
Disponeret til reserveret egenkapital (bånd- lagt)	0,000
Disponeret til udbytte til statskassen	0,000
Disponeret til overført overskud	0,002

Årets økonomiske resultat er opnået gennem en afvejning og prioritering af centrets opgaver og de økonomiske midler centret har haft til rådighed. Årets resultat ses som udtryk for, at DCUM i 2011 har været i stand til at gennemføre de planlagte aktiviteter, med undtagelse af 5 resultatkrav jvf afsnit 2. Resultatet findes at være meget tilfredsstillende.

3.3 Balancen

Tabel 7: Balance for DCUM

Note	Aktiver (mio.kr.)	2010	2011
	Anlægsaktiver		
1	Immaterielle anlægsaktiver		
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0,000	0,000
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	0,000	0,000
2	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde, arealer og bygninger	0,342	0,292
	Inventar og IT-udstyr	0,131	0,064
	Materielle anlægsaktiver i alt	0,473	0,357
	Finansielle anlægsaktiver		
	Statsforskrivning	0,116	0,116
	Anlægsaktiver i alt	0,589	0,473
	Omsætningsaktiver		
	Tilgodehavender	0,611	0,719
	Likvide beholdninger		
	FF5 Uforrentet konto	1,072	0,893
	FF7 Finansieringskonto	0,235	0,408
	Likvide beholdninger	1,307	1,301
	Omsætningsaktiver i alt	1,917	2,019
	Aktiver i alt	2,507	2,492

Note	Passiver (mio. kr.)	2010	2011
	Egenkapital		
	Reguleret egenkapital (startkapital)	-0,116	-0,116
	Overført overskud	-0,385	-0,387
	Egenkapital i alt	-0,501	-0,503
	Hensatte forpligtelser		
	Langfristede gældsposter		
	FF4 langfristet gæld	-0,502	-0,386
	Langfristede gæld i alt	-0,502	-0,386
	Kortfristede gældsposter		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-0,334	-0,887
	Anden kortfristet gæld	-0,119	-0,045
	Skyldige feriepenge	-0,613	-0,476
	Reserveret bevilling	0,000	-0,195
	Periodeafgrænsningsposter	0,437	0,000
	Kortfristede gældsposter i alt	-1,504	-1,603
	Gæld i alt	-2,006	-1,989
	Passiver i alt	-2,507	-2,492

Der er foretaget afrunding.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 8. Egenkapitalforklaring

Egenkapital (mio. kr.)	2010	2011
Startkapital primo	0,116	0,116
Startkapital ultimo	0,116	0,116
Overført overskud primo	0,412	0,385
+ Overført fra årets resultat	-0,027	0,002
Overført overskud ultimo	0,385	0,387
Egenkapital ultimo	0,501	0,503

Der er foretaget afrunding.

DCUM har en startkapital på 0,1 mio. kr., som er udgjort af statsforskrivningen. Primo 2011 var der et overskud på 0,4 mio. kr. Efter resultatdisponeringen er det overførte overskud på 0,4 mio. kr.

Den samlede egenkapital ultimo 2011 er 0,5 mio. kr.

3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

3.5.1 Opfølgning på låneramme

Tabel 9: Udnyttelse låneramme

	2011 mio.kr.
Sum af saldo på FF4 pr 31. december 2011	0,386
Låneramme på FL10	1,000
Udnyttelsesgrad i pct.	38,6

DCUM har pr. 31. december 2011 en langfristet gæld (FF4) på 0,386 mio. kr. Lånerammen udmeldt på Finansloven er 1,000 mio. kr. Dette svarer til en udnyttelsesgrad på 38,6 pct.

Der er en difference mellem langfristet gæld (FF4) og materielle anlægsaktiver på kr. 29.471,72. Differencen skyldes, at der, iht. opgavesplittet og handlingsplanen med ØSC, først flyttes likviditet når kvartalsperioden er slut. DCUM har herudover ikke overskredet disponeringsreglerne.

Da FF5-kontoen først kan afstemmes, når årsregnskabet er afsluttet, svarer gælden på denne konto ikke til summen af de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og den kortfristede gæld. Afstemningen og likviditetsoverførslen er foretaget i februar 2012.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 10: Opfølgning på lønsumsloft

Hovedkonto	20.89.15 (mio. kr.)
Lønsumsloft FL	4,600
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	4,600
Lønforbrug under lønsumsloft	4,153
Difference (merforbrug)	-0,447
Akk. opsparing ult. 2010	0,285
Akk. opsparing ult. 2011	0,732

DCUM har i 2011 haft et mindreforbrug på lønsummen på tkr. 447, der sammenholdt med videreførelser fra tidligere år resulterer i et overskud på lønmidler på tkr. 732.

DCUM har i 2011 reduceret i medarbejder staben, som en konsekvens af den faldende lønsumsbevilling for kommende budgetår.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 11: Bevillingsregnskab (§20.89.15)

Mio. kr.	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Difference	Budget 2012
Nettoudgiftsbevilling	8,300	8,200	7,805	-0,200	7,900
Nettoforbrug af reservation	0,000	0,000	0,000	0,195	0,195
Indtægter	0,072	1,200	0,073	1,127	0,600
Udgifter	8,399	9,400	7,876	1,524	8,695
Årets resultat	-0,027	0,000	0,002	0,002	0,000

Indtægter og udgifter blev i 2011 lavere end budgetteret. Dette skyldes blandt andet, at DCUM ikke har haft de forventede indtægter fra tilskudsfinansierede aktiviteter i 2011, se i øvrigt pkt. 3.6.

4. Påtegning

Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Dansk Center for Undervisningsmiljø, CVR.nr. 26 55 68 05 er ansvarlig for: § 20.89.15 Dansk Center for Undervisningsmiljø, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2010.

Påtegning

Det tilkendegives hermed at:

1. årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af midler brugt ved driften af institutionen, der er omfattet af årsrapporten

Randers, den 3. april 2012

Bestyrelsesformand Jes Lunde

Centerleder Ole Juhl

Påtegning:

Undervisningsministeriets påtegning af Årsrapporten for 2011 sker i overensstemmelse med ovennævnte fremlæggelse.

København, den 17. april 2012

Departementschef Jesper Fisker

5. Bilag til regnskabet

5.1 Noter til balancen

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver (i 1.000 kr.)

	Færdiggjorte udviklingsprojekter
Kostpris pr 31/12 2011	156
Akkumulerede afskrivninger pr 31/12 2011	156
Regnskabsmæssig værdi pr 31/12 2011	0
Årets afskrivninger	0
Afskrivningsperiode/år	5 år

Der er ingen tilgang henholdsvis afgang i løbet af året af immaterielle anlægsaktiver. Der er ingen igangværende aktiviteter vedr. udviklingsprojekter ifbm. immaterielle anlægsaktiver eller igangværende arbejder for egen regning.

Note 2: Materielle anlægsaktiver (i 1000 kr.)

	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris	501	724	1.225
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	0	0
Afgang	0	2	2
Kostpris pr 31/12 2011	501	722	1.223
Akkumulerede afskrivninger pr 31/12 2011	209	658	866
Regnskabsmæssig værdi pr 31/12 2011	292	64	357
Årets afskrivninger	50	66	117
Afskrivningsperiode	10 år	3 år	

Der er foretaget afrunding.

5.2 Indtægtsdækket virksomhed

Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed (i 1000 kr.)

	2008	2009	2010	2011
Akkumuleret resultat	46	132	132	0

Der har ikke været aktiviteter under indtægtsdækket virksomhed i 2011.

5.3 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tilskudsfinansierede aktiviteter (i 1000 kr.)

	Overført overskud fra tidli- gere år	Arets tilskud og øvrige indtæg- ter	Arets samlede udgifter	Arets resultat	Overført mellem Alm. virksomhed og Andre tilskudsfinan- sierede Aktiviteter	Over- skud til videre- førelse
REBUS	0	0,510	0,997	-0,487	-0,487	0

I sommeren/efteråret 2009 indgik DCUM et samarbejde med Oslo Kommune og Göteborg kommune om et treårigt (2010, 2011 og 2012) projekt REBUS, der skal udvikle metoder til at inddrage børnehavebørn og skoleelever i indretning og udvikling af egne fysiske og æstetiske rammer i skoler og børnehaver. De danske samarbejdsparter i projektet er foruden DCUM: Aalborg Kommune, Jammerbugt Kommune og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, DPU.

Den 14. september 2009 fremsendte de tre projektparter (Oslo, Göteborg og DCUM) en ansøgning til EU's program Interreg IV A. I projektet og ansøgningen forpligter DCUM sig til at bidrage med en egenfinansiering på gennemsnitlig kr. 500.000,- i hvert af projektårene 2010, 2011 og 2012 (i alt kr. 1.500.000,- i den treårige periode). EU-støtten til projektet er 50 % af projektets totale omkostninger, hvilket i DCUM's tilfælde betyder at centret årligt kan anvende cirkakr. 1.000.000,- til projekt REBUS ved at bidrage med egne driftsmidler på kr. 500.000,-.

Udgifterne er ikke jævnt fordelt over årene. Det betyder, at REBUS-projektet for DCUM har flest udgifter i 2012, hvor projektet afsluttes med en konference, som skal afholdes i Danmark, og en publikation, som skal afholdes af kommunikationsbudgettet, som er DCUM's ansvarsområde i projektet.

Tilskud fra EU indgår i balancen for 2011 som et tilgodehavende på 0,279 mio. kr., da DCUM afventer den godkendte udbetaling fra EU.